

वनार्थं निवान्यापयश्च तां पूर्वं दुग्धा तत्पय आसाद्यते स्थाली आज्यं च
वेदश्च दक्षिणार्थीऽन्वाहार्यः उदकतृणमग्निः^[ः] इध्मकाष्ठान्यष्टादशैव बर्हिः
सुवो जुष्टः उपभृद्भुवा गोकर्णाकारं शृतावदानम् पुरोडाशपात्र्यस्तिष्ठः
एकैकशो हवीऽध्यासादयतीत्यापस्तम्बवचनात् परिधयस्त्रयः कुशास्तृतं
पीठम् उदपात्रम् एकशलाका पक्षे प्राशित्रहरणेऽइडापात्रो च । ततो गार्ह-
पत्यस्य पश्चादक्षिणाग्रां सहविष्कां पात्रौ निधाय दक्षिणाग्रं स्फ्यमधः प्रेरयेत् .
ततः शूर्पाग्निकोत्रहवण्योरादानम् गार्हपत्ये प्रतपनम् उदकालम्भः गमनम् .
गार्हपत्यस्य पश्चादक्षिणामुख उपविश्य पात्रोविले धूरसीत्यादि (१. ८) जपति
तत्रोक्तः पितृणामसि वक्षितं पितृभूतमिति . हविष ईक्षणम् अपद्रव्यनि-
रसनम् आलम्भनम् . ग्रहणे पितृभ्यः सोमवद्भ्यो जुष्टं गृह्णामि सोमाय पितृ-
मते जुष्टं गृह्णामीति वा . अस्मिन्पक्षे एतत्सर्वमपसव्येन^{१)} कर्तव्यमिति शाङ्खायनः
(३. १६. ११ १३) प्राचीनापवीत्येता देवता यजति पितृमन्त्रं परिहृष्येति . पितृ-
भ्यो बर्हिषद्भ्यो जुष्टम् पितृभ्योऽग्निघ्रात्तेभ्यो जुष्टम् . पितृतीर्थेनाग्निकोत्रहवण्यां
प्रक्षेपः . ग्रहणं प्रकृतिवत् त्रिर्मन्त्रेण चतुर्थं तूह्णीमिति . शेषाभिमर्शनम् दक्षि-
णाया ईक्षणम् उत्थानम् उत्तरतो गवा गार्हपत्यदक्षिणाग्र्योरुत्तरतो हविषामा-
सादनं पृथिव्यास्वेति . उभयोरत्र अपणत्वात् . प्रोक्षण्युदिङ्गने यज्ञपतिं देवपितृ-
युवमिति (१. १२) . प्रोक्षणे पितृभ्यः सोमवद्भ्यस्त्वा जुष्टम् सोमाय वा पितृमते
वेति वा . पितृभ्यो बर्हिषद्भ्यस्त्वा जुष्टम् पितृभ्योऽग्निघ्रात्तेभ्यस्त्वा जुष्टम् . दैव्याय
पित्र्याय कर्मणे शुन्धधं देवपितृयज्ञायै इति (१. १३) पात्रप्रोक्षणाऽऽहुः . प्रति-
पात्रं-प्रोक्षणापक्षे तु^{२)} यानि केवलप्रधानार्थानि पात्राणि तेषु पित्र्याय कर्मणे
शुन्धधं पितृयज्ञायै इति मन्त्रः . वज्राज्यस्थालीविदेवेदितृणाभिसुवजुष्टपभृद्भुवा
इध्मबर्हिः परिधय आज्यं होतृषदनमित्येतेषु दैव्याय पित्र्याय शेषेषु पित्र्यायेति .
आहवनीयं पूर्वेण हवासंचरे प्रोक्षणीनिर्दिधाति . ततः कृत्वाजिनादानम् अवधू-
ननम् अपां स्पर्शः . दक्षिणाग्रेरुत्तरतो गार्हपत्यस्य पुरस्तादुदग्रीवस्य कृत्वाजिन-
स्यास्तरणम् सव्याशून्ये उत्लूखलनिधानम् . हविरावपने अग्नेस्तनूरसि वाचो

१) ? °क्षे एतत्सर्वमपसव्येन १. २) See pag. १८१, ६.